

Διαφοροποίηση Μια ενδιαφέρουσα πρόκληση!!!

Δρ. Αναστασία Χ' Γιαννακού
Λέκτορας Ενιαίας Εκπαίδευσης
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο
Ειδική Παιδαγωγός

Γενικά

- Η **εκπαίδευση** που μπορεί να υιοθετήσει και να κάνει πράξη την «**ισότητα όρων**» μπορεί να διασφαλίσει ένα εκπαιδευτικό συγκείμενο όπου να υπάρχει ισότητα ευκαιριών στη γνώση και τη μάθηση, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε διαφορετικότητα ή χαρακτηριστικά (κοινωνικοοικονομικά, πολιτισμικά, ετοιμότητα κ.α).
- Η **διαφοροποίηση της διδασκαλίας** ως ανθρωποκεντρική και ανθρωποπλαστική παιδαγωγική πρόταση (Νεοφύτου & Βαλιαντή, 2015), **προωθεί την ισότητα ολιστικά από την ισότητα στην πρόσβαση**, στην ισότητα των ευκαιριών, στην ισότητα των αποτελεσμάτων και της επιτυχίας.
- Σε αυτό το πλαίσιο, η **διαφοροποίηση μπορεί να υποστηρίξει την αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση για όλους τους μαθητές** (Hattie, 2011), στοχεύοντας στην υπέρβαση των ανισοτήτων και στην προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης (Koutselini & Agathagelou., 2009).

- Βασικός στόχος της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, είναι να οδηγήσει τους μαθητές μιας τάξης **στην υλοποίηση κοινών διδακτικών στόχων μέσα από διαφορετικό ρυθμό μάθησης και διαδικασία** (Φιλιππάτου, 2013).
- Την απάντηση λοιπόν για τη διαχείριση τάξεων με παιδιά με προκλήσεις, έρχεται να δώσει η **διαφοροποιημένη διδασκαλία** όπου θεωρείται η πλέον κατάλληλη διδακτική προσέγγιση προκειμένου **τα σχολικά συστήματα να ανταποκριθούν στις διάφορες ικανότητες, στυλ μάθησης, ενδιαφέροντα και ανάγκες του μαθητικού δυναμικού** (Καλδή, 2013).

- Μέσω των εναλλακτικών διδακτικών μεθόδων της δίνεται η δυνατότητα **εξομάλυνσης των όποιων διαφορών μεταξύ των μαθητών** και η διδακτική διαδικασία **παύει να είναι προσαρμοσμένη στο επίπεδο του μέσου μαθητή** και να απευθύνεται αποκλειστικά σε κάθε μαθητή.

Ορισμοί

- Ο όρος «διαφοροποιημένη διδασκαλία» σημαίνει **διδασκαλία με διαφορετικούς τρόπους ως προς τους στόχους, το περιεχόμενο και τη διαδικασία και εστιάζεται σε δύο άξονες, στους μαθητές και στο αναλυτικό πρόγραμμα** (Tomlinson, 2001· Westwood, 2001).
- Οι μαθητές μέσα σε μία τάξη, αντανakλούν την ποικιλία της κοινωνίας παρουσιάζοντας διαφορές μεταξύ τους: διαφέρουν στη μαθησιακή ετοιμότητα, στα ενδιαφέροντα. Από την άλλη πλευρά, το αναλυτικό πρόγραμμα προβάλλει κοινές απαιτήσεις και χρειάζεται προσαρμογή προκειμένου να ανταποκριθεί στις εκπαιδευτικές ανάγκες όλων των μαθητών (Κουτσελίνη, 2006· Σαλβαράς, 2013).

- Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας ορίζεται από την Tomlinson (2004) ως μία διδακτική προσέγγιση κατά την οποία οι εκπαιδευτικοί τροποποιούν το περιεχόμενο της μάθησης, τις διδακτικές μεθόδους, τα διδακτικά μέσα και υλικά, τις μαθησιακές δραστηριότητες και τα μαθησιακά προϊόντα με στόχο να μεγιστοποιηθούν οι μαθησιακές εμπειρίες και δυνατότητες του κάθε μαθητή.

- Προϋποθέτει τη θετική ανταπόκριση του εκπαιδευτικού στις ανάγκες του μαθητή, καθώς επιδιώκει τη μεγιστοποίηση των κινήτρων μάθησης, της γνωστικής και μεταγνωστικής ανάπτυξης αλλά και της επίδοσης κάθε μαθητή. Η διαφοροποίηση δεν είναι μια συνταγή διδασκαλίας (Tomlinson,

2000), αλλά ένας **καινοτόμος τρόπος για τη διδασκαλία και τη μάθηση.**

- Σύμφωνα, με την Tomlinson (2010) «διαφοροποίηση» είναι η αλλαγή της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ευέλικτων και εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων και ενεργειών ,οι οποίες να ανταποκρίνονται στο εύρος των διαφορών ως προς τη μαθησιακή ετοιμότητα και το μαθησιακό προφίλ των μαθητών.
- Επίσης, προσεγγίζει τη διαφοροποίηση ως έναν καινοτόμο τρόπο σκέψης της διδακτικής διαδικασίας και της μάθησης και όχι ως μια επιταγή διδασκαλίας.
- Τέλος, υποστηρίζει ότι πρόκειται για μια διδακτική και παιδαγωγική φιλοσοφία.

-
- Η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν είναι μια διδακτική στρατηγική ή μια διδακτική μέθοδος που εφαρμόζεται από τον εκπαιδευτικό στον ελεύθερο διδακτικό χρόνο.
 - Δεν υπάρχει, επίσης, ένας και ορθός τρόπος διαφοροποιημένης διδασκαλίας.
 - Αντίθετα, η διαφοροποιημένη διδασκαλία προγραμματίζεται ανάλογα με το στυλ διδασκαλίας κάθε εκπαιδευτικού και τις ανάγκες του εκάστοτε μαθητικού πληθυσμού, που απαρτίζει το δυναμικό μιας τάξης.
 - Απαραίτητο συστατικό της θεωρείται η συνεχής αξιολόγηση και προσαρμογή της διδασκαλίας, η ευελιξία χώρου και χρόνου καθώς και η ευέλικτη ομαδοποίηση των μαθητών (Tomlinson, 2010).

-
- Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας **μπορεί να αποτελέσει την απάντηση στο πρόβλημα της αυξανόμενης διαφορετικότητας στις τάξεις μικτής ικανότητας και της συνέχισης του φαινομένου της σχολικής αποτυχίας.**
 - Για να γίνει κατανοητή η ανάγκη για διαφοροποίηση θα πρέπει η διαφοροποιημένη διδασκαλία να γίνει αντιληπτή ως η «μέθοδος» διδασκαλίας, η οποία βασίζεται και αντιμετωπίζει τους μαθητές ως βιογραφίες και όχι ως κόπιες της ίδιας εικόνας και συνεπώς ως μέσο ανταπόκρισης στις ανάγκες του κάθε μαθητή και της θεμελίωσης της γνώσης του κάθε μαθητή, που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μεταφορά γνώσης (Κουτσελίνη, 2006).

Αρχές που διέπουν τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας

- Ο εκπαιδευτικός επικεντρώνεται στα ουσιώδη
- Ο εκπαιδευτικός ανταποκρίνεται στη διαφορετικότητα των μαθητών
- Η αξιολόγηση και η διδασκαλία είναι αλληλένδετες
- Ο εκπαιδευτικός διαφοροποιεί το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το αποτέλεσμα
- Όλοι οι μαθητές συμμετέχουν σε αξιόλογη εργασία
- Εκπαιδευτικός και μαθητές συνεργάζονται
- Ο εκπαιδευτικός προωθεί τόσο ατομική όσο και ομαδική εργασία
- Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές συνεργάζονται με ευελιξία

- Οι μαθητές διαφέρουν ως προς την ετοιμότητα, το ενδιαφέρον και το μαθησιακό προφίλ.
- Ετοιμότητα είναι το σημείο εισόδου ενός μαθητή σε μια συγκεκριμένη έννοια ή δεξιότητα. Οι μαθητές με μειωμένη ετοιμότητα μπορεί να χρειαστούν:
 - Κάποιον που θα τους βοηθήσει να εντοπίσουν και να γεφυρώσουν τα μαθησιακά κενά τους, έτσι ώστε να προχωρήσουν πιο πέρα
 - Περισσότερες ευκαιρίες για άμεση διδασκαλία ή πρακτική άσκηση
 - Δραστηριότητες που να είναι πιο δομημένες ή πιο αστικοποιημένες
 - Έναν πιο σταθερό ρυθμό μάθησης

- Σε μια αίθουσα διδασκαλίας η οποία εφαρμόζει την διαφοροποίηση ο εκπαιδευτικός πιστεύει στις ακόλουθες 4 αρχές:
- Σέβεται το επίπεδο ετοιμότητας του κάθε μαθητή
 - Αναμένει ότι όλοι οι μαθητές θα προοδεύσουν και στηρίζει τη συνεχή πρόοδό τους
 - Προσφέρει σε όλους τους μαθητές την ευκαιρία να διερευνήσουν τις ουσιώδεις έννοιες και δεξιότητες σε βαθμό δυσκολίας ο οποίος κλιμακώνεται σταθερά ανάλογα με τις νοητικές ικανότητες των μαθητών.
 - Προσφέρει σε όλους τους μαθητές δραστηριότητες που είναι εξίσου ενδιαφέρουσες, σημαντικές και ευχάριστες

www.shutterstock.com · 566409028

Βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά της διαφοροποιημένης διδασκαλίας

- Η διαφοροποιημένη διδασκαλία είναι προσαρμογή της διδασκαλίας εκ των προτέρων και όχι μετά από αποτυχία.
- Κάθε νέα μάθηση αποτελεί ευκαιρία για διαφοροποίηση
- Η διαφοροποίηση δεν αφορά μόνο την αντιμετώπιση ενός μαθησιακού προβλήματος, αλλά τη συνεχή μάθηση και πρόοδο των μαθητών
- Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στηρίζεται στη λεπτομερή και διαρκή αξιολόγηση
- Ευέλικτη ομαδοποίηση
- Η διαφοροποιημένη διδασκαλία μοιάζει με τη διδασκαλία σε μονοθέσια ή διθέσια δημοτικά σχολεία
- Διαφοροποίηση δεν σημαίνει απλά λιγότερες ή περισσότερες ασκήσεις, ούτε ποσοτική προσαρμογή, αλλά περιλαμβάνει την ποιοτική τροποποίηση της διδασκαλίας.

(Παντελιάδου, 2008)

Σύγκριση αιθουσών διδασκαλίας

Παραδοσιακή Αίθουσα διδασκαλίας

- Οι διαφορές των μαθητών αγνοούνται ή αντιμετωπίζονται όταν είναι προβληματικές
 - Η αξιολόγηση γίνεται συνήθως στο τέλος για να διαπιστωθεί (ποιος απέκτησε τη γνώση)
 - Επικρατεί σχετικά στενή αντίληψη για τη νοημοσύνη
 - Υπάρχει ένας και μοναδικός ορισμός για την ιδέα 'εξαιρετική επίδοση
 - Σπάνια λαμβάνεται υπόψη το ενδιαφέρον των μαθητών
 - Λίγες επιλογές, οι οποίες προσιδιάζουν στο μαθησιακό προφίλ των μαθητών, λαμβάνονται υπόψη

Αίθουσα διδασκαλίας με διαφοροποίηση

- Οι διαφορές μαθητών μελετώνται ως βάση για τον προγραμματισμό
- Η αξιολόγηση είναι συνεχής και διαγνωστική με σκοπό την προσαρμογή της διδασκαλίας στις ανάγκες των μαθητών
- Γίνεται αποδεκτό ότι η νοημοσύνη έχει πολλαπλές μορφές.
- Η εξαιρετική επίδοση καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την πρόοδο που σημειώνει ο μαθητής με κριτήριο το σημείο από το οποίο ξεκίνησε.
- Οι μαθητές συχνά καθοδηγούνται ώστε να κάνουν μαθησιακές επιλογές με βάση τα ενδιαφέροντα τους

- Κυριαρχεί η διδασκαλία προς ολόκληρη τη τάξη
 - Η κάλυψη του εγχειριδίου και του αναλυτικού προγράμματος κατευθύνει τη διδασκαλία
 - Η μάθηση εστιάζεται στην απομνημόνευση γεγονότων και την απόκτηση δεξιοτήτων
 - Κανόνας είναι η ανάθεση μιας και μοναδικής εργασίας
 - Ο χρόνος είναι καθορισμένος και δεν μπορεί εύκολα να διαφοροποιηθεί
 - Παρέχονται πολλές επιλογές ανάλογες με το μαθησιακό προφίλ
 - Χρησιμοποιούνται πολλές διδακτικές ρυθμίσεις
 - Η ετοιμότητα, το ενδιαφέρον και το μαθησιακό προφίλ των μαθητών διαμορφώνουν τη διδασκαλία
 - Η μάθηση εστιάζεται στη χρήση βασικών δεξιοτήτων για την αντίληψη και κατανόηση βασικών εννοιών και αρχών
 - Κανόνας είναι η ανάθεση εναλλακτικών μορφών εργασίας
 - Ο χρόνος χρησιμοποιείται ευέλικτα σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών.
- (Tomlinson, 2003)

Η διαφοροποιημένη τάξη

- Μια τάξη στην οποία εφαρμόζεται διαφοροποίηση χαρακτηρίζεται από:
 - Ένα επαναλαμβανόμενο ρυθμό προετοιμασίας ολόκληρης της τάξης
 - Επανάληψη
 - Μοίρασμα
 - Ευκαιρίες για ανεξάρτητη εργασία ή εργασία σε μικρές ομάδες
 - Αναζήτηση
 - Παραγωγή

Tomlinson, 2002

Πώς είναι μια διαφοροποιημένη τάξη

- Ο εκπαιδευτικός είναι προνοητικός, γνωρίζει ότι υπάρχουν διάφοροι μαθητές με διαφορετικές ανάγκες
- Η διαφοροποιημένη τάξη μοιάζει με μια έρευνα η οποία είναι ποιοτική και όχι ποσοτική
- Η αξιολόγηση δεν γίνεται απαραίτητα στο τέλος μιας ενότητας/δραστηριότητας
- Παροχή πολλαπλών προσεγγίσεων σχετικά με το περιεχόμενο, τη διαδικασία, το τελικό αποτέλεσμα της μάθησης
- Η διδασκαλία είναι παιδοκεντρική-οι μαθητές οδηγούνται στη γνώση, δεν τους παρέχεται η γνώση
- Η διαφοροποιημένη διδασκαλία είναι ένα συνονθύλευμα εργασίας σε ολόκληρη τη τάξη, σε μικρές ομάδες και σε ατομικό επίπεδο
- Είναι οργανική, είναι ένας τρόπος ζωής στη τάξη. Δεν υπάρχει συνταγή είναι ένας συνδυασμός επαγγελματικού ενστίκτου και γνώσης

1

Ο εκπαιδευτικός και ολόκληρη η τάξη ξεκινούν αναζήτηση του θέματος

3

Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές συγκεντρώνονται για να μοιραστούν πληροφορίες και να υποβάλλουν ερωτήσεις

5

Όλη η τάξη αξιολογεί τις διάφορες ιδέες που έχουν υποβληθεί

7

Ολόκληρη η τάξη γνωρίζει τις δεξιότητες που θα χρειαστούν αργότερα οι μαθητές

2

Οι μαθητές χρησιμοποιούν διάφορα υλικά ανάλογα με το μαθησιακό τους στυλ και την ετοιμότητά τους

4

Οι μαθητές δουλεύουν σε διάφορους μαθησιακούς στόχους με διαφορετικό ρυθμό και βαθμό δυσκολίας

6

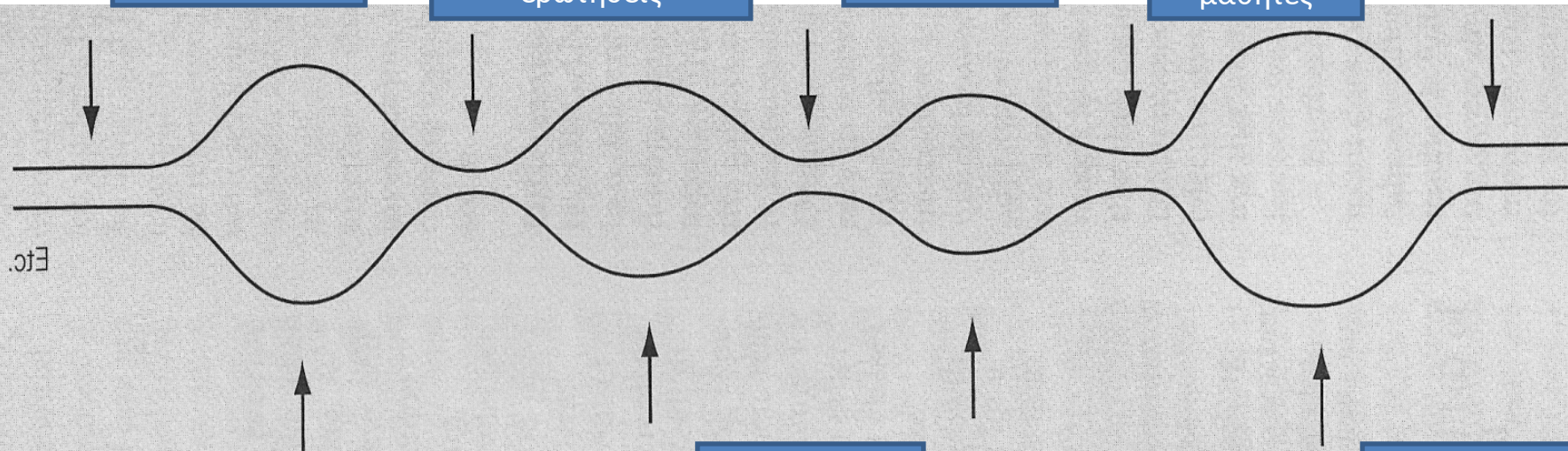
Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες με συγκεκριμένες τεχνικές που τους έχουν οριστεί

8

Οι μαθητές επιλέγουν περαιτέρω θεματικές ενότητες οι οποίες τους ενδιαφέρουν

9

Ολόκληρη η τάξη μοιράζεται τον ατομικό τρόπο που εργάστηκε ο κάθε μαθητής

Για να έχω μια αποτελεσματική διαφοροποίηση θα πρέπει

- Να αντιληφθώ ότι δεν υπάρχει υποκατάστατο για υψηλής ποιότητας αναλυτικό πρόγραμμα
- Πρέπει να χτιστούν γέφυρες ανάμεσα στο μαθητή και στη μάθηση.

Για να έχω μια αποτελεσματική διαφοροποίηση θα πρέπει να κατανοήσω τις ανάγκες των πολύ ικανών μαθητών

- Υπάρχουν πολλοί λόγοι εξαιτίας των οποίων οι πολύ καλοί μαθητές δεν χρησιμοποιούν όλες τις δυνατότητές τους:
 - Μπορεί να γίνουν «νοητικά τεμπέληδες» (Clark, 1992)
 - Μπορεί να πιαστούν πάνω στα δίκτυα της επιτυχίας (Ross, 1993)
 - Μπορεί να γίνουν τελειομανείς
 - Μπορεί να μην καταφέρουν να αναπτύξουν μια σταθερή αυτοεικόνα (Tomlinson, 2002)
 - Μπορεί να αποτύχουν να αναπτύξουν δεξιότητες μάθησης (Tomlinson, 2002)

Για να έχω μια αποτελεσματική διαφοροποίηση θα πρέπει να κατανοήσω τις ανάγκες των μαθητών με δυσκολίες

- Προσπαθώ να εντοπίσω τα δυνατά σημεία των μαθητών με δυσκολίες
- Δεν επιτρέπω στους τομείς που παρουσιάζεται δυσκολία να επηρεάσουν τους τομείς που δεν παρουσιάζουν δυσκολία
- Δίνω σημασία στη λειτουργικότητα
- Δίνω σημασία στη μάθηση των σημαντικών στοιχείων και των δεξιοτήτων
- Διδάξετε τους μαθητές αυτούς για να οδηγηθούν προς την επιτυχία.
- Χρησιμοποιήστε πολλές διαφορετικές μεθόδους και διαφορετικά υλικά.

(Tomlinson, 2002)

Διοικώντας μια διαφοροποιημένη τάξη

- Οργανώνει το Αναλυτικό του Πρόγραμμα με βάση τις σημαντικές πληροφορίες, την κατανόηση και τις δεξιότητες
- Λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες του κάθε μαθητή και ταυτόχρονα και τις ανάγκες ολόκληρης της τάξης
- Δίνει φωνή στους μαθητές
- Προσπαθεί να δει τι κρύβεται πίσω από όσα λένε οι μαθητές
- Δεν τον πιέζει ο χρόνος
- Χρησιμοποιεί μεγάλη ποικιλία υλικού
- Σκέφτεται πολλούς διαφορετικούς τρόπους για να επιτεύξει ένα στόχο
- Σκέφτεται από πριν τι μπορεί να πάει λάθος σε μια δραστηριότητα πριν την ξεκινήσει με τους μαθητές

- Υποχρεώνει τους μαθητές να δοκιμάσουν διαφορετικούς τρόπους εργασίας, ώστε να ανακαλύψουν πολλούς διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορούν να μάθουν
- Οργανώνει τα υλικά και το χώρο εργασίας για τους μαθητές
- Δίνει οδηγίες
- Διδάσκει με γνώμονα την επιτυχία
- Δημιουργεί μια αίσθηση κοινότητας μέσα στη τάξη

Διαφοροποίηση Αναλυτικού Προγράμματος

- Η διαφοροποίηση του Αναλυτικού Προγράμματος είναι η διαδικασία αλλαγής ή προσαρμογής του Αναλυτικού Προγράμματος, σύμφωνα με τις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών μιας τάξης.
- Σύμφωνα με αυτό οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αλλάξουν:
 - Το περιεχόμενο
 - Τις μεθόδους
 - Τη μαθησιακή διαδικασία
 - Την αξιολόγηση

Άλλα στοιχεία τα οποία μπορούν να αλλάξουν

- Μέθοδοι παρουσίασης
 - Πώς παρουσιάζονται οι νέες πληροφορίες στους μαθητές
- Μέθοδοι κατανόησης του περιεχομένου με τέτοιο τρόπο που να γίνονται κατανοητές από τους μαθητές
- Μέθοδοι αξιολόγησης

Τι πρέπει να ξέρουμε για να διαφοροποιήσουμε το Αναλυτικό Πρόγραμμα

- Τους μαθητές
 - Ανάγκες
 - Ικανότητες
 - Ενδιαφέροντα
 - Εμπειρίες ή υπόβαθρο
- Το προσωπικό στυλ του εκπαιδευτικού

Εισηγήσεις για προσαρμογές του Αναλυτικού Προγράμματος

- Όλοι οι μαθητές μπορούν να μάθουν αν προβούμε σε διαφοροποιήσεις του Αναλυτικού Προγράμματος
- Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά τους μαθητές του όπως επίσης και το τι προνοεί το Αναλυτικό Πρόγραμμα
- Θα πρέπει να δώσει σημασία σε δεξιότητες και τεχνικές αντί σε γνωσιολογική αντιμετώπιση του Αναλυτικού Προγράμματος
- Οι προσαρμογές θα πρέπει να προετοιμάζουν το παιδί για ένταξη στο κοινωνικό σύνολο
- Οι προσαρμογές θα πρέπει να προετοιμάζουν το παιδί για την ένταξη του στην ενήλικη ζωή
- Μετακίνηση σε καθαρά λειτουργικούς στόχους

Προυποθέσεις διδασκαλίας

- Αρχικά, πρέπει να αλλάξει το σχολείο ως κουλτούρα, τόσο συλλογικά (μαθητές- καθηγητές) όσο και ατομικά.
- Ο εκπαιδευτικός καλείται να αναθεωρήσει το ρόλο του και οι γενικότερες αντιλήψεις για τη μάθηση καλούνται να αναδιαμορφωθούν.
- Η εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει από μετωπική και δασκαλοκεντρική να μετατραπεί σε μαθητοκεντρική.
- Το ενδιαφέρον πρέπει να μετατοπιστεί από το τυποποιημένο αποτέλεσμα στον τρόπο με τον οποίο μαθαίνει ο κάθε μαθητής. Έτσι, δε θα γίνεται στείρα μετάδοση γνώσεων, αλλά προσπάθεια για κατάκτηση δεξιοτήτων.

- Με εργαλείο αυτές τις δεξιότητες, ο μαθητής θα έχει τη δυνατότητα να οικοδομήσει τη γνώση, να εξοικειωθεί μαζί της, να μάθει πώς να μαθαίνει.
- Βασική προϋπόθεση , λοιπόν, είναι να δίνεται η δυνατότητα στον κάθε μαθητή ξεχωριστά να αυτενεργήσει, να χτίσει τη γνώση με εργαλεία σκέψης ακολουθώντας την ατομική του πορεία προς αυτή (Σφυρόερα, 2004).

- Ο εκπαιδευτικός αποτελεί σημαντικό υποστηρικτικό παράγοντα κατά την προσπάθεια του μαθητή να οικοδομήσει γνώσεις σε ένα διαφοροποιημένο περιβάλλον. Αυτός αποτελεί το μέσο, αλλά και το κλειδί για την επιτυχή υλοποίηση της διαφοροποίησης της διδασκαλίας (Βαλιαντή & Κουτσελίνη, 2008).
- Ο εκπαιδευτικός, είναι υπεύθυνος για την οργάνωση και διαμόρφωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο σύνολο της. Ασκεί πρακτικές που περιλαμβάνουν τροποποίηση της διδασκαλίας και όχι απλά ποσοτική προσαρμογή με λιγότερες ή περισσότερες ασκήσεις (Χατζηγιαννακού, 2010).
- Για να συμβεί αυτό, όμως, απαραίτητο είναι το θεωρητικό υπόβαθρο του εκπαιδευτικού, η επιστημονικά οργανωμένη επιμόρφωση του και η δυνατότητα μετάφρασης της θεωρίας σε πράξη (Βαλιαντή & Κουτσελίνη, 2008).

- Δηλαδή, ο διαφοροποιημένος παιδαγωγός οφείλει να γνωρίζει πολύ καλά τη θεωρία της διαφοροποίησης ώστε να μπορεί να τη μεταφέρει και στην τάξη του μέσω της διδασκαλίας που θα ακολουθήσει.
- Ωστόσο, η έννοια της διαφοροποίησης δε φαίνεται να γίνεται κατανοητή από τους εκπαιδευτικούς .
- Έχει παρατηρηθεί ότι ενώ αναπτύσσουν θετική στάση απέναντι στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, συχνά αδυνατούν να εφαρμόσουν τις πρακτικές της και δυσκολεύονται να διαχειριστούν τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες (Κουτσελίνη,2006).
- Έτσι, απαραίτητη προϋπόθεση και επιτακτική ανάγκη για την επιτυχή εφαρμογή διαφοροποιημένης παιδαγωγικής κρίνεται ο καθορισμός από τον εκπαιδευτικό του πώς ορίζεται η διαφοροποίηση σήμερα και πώς μπορεί να ενσωματωθεί αυτή η πρακτική στην εκπαιδευτική διαδικασία.

- Η οικειοποίηση της γνώσης της διαφοροποίησης είναι μια διαδικασία που απαιτεί διαρκή και σταθερά βήματα του παιδαγωγού για τη σταδιακή απομάκρυνση του από τον ασφαλή και παγιωμένο τρόπο διδασκαλίας (Βαλιαντή, Κουτσελίνη, 2008).
- Για αυτό πρέπει να κατακτήσει όχι μόνο το κατάλληλο θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά και διάφορες δεξιότητες, οι οποίες απαιτούν χρόνο για να αναπτυχθούν (Βαλιαντή & Κουτσελίνη, 2008).

Προκλήσεις κατά τη διαφοροποίηση. Τι πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί

- Ένα από τα πιο απαιτητικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι εκπαιδευτικοί είναι η ανάγκη να ικανοποιήσουν τις υψηλότερες προσδοκίες, ενώ παράλληλα προσπαθούν να ανταποκριθούν στις ατομικές ανάγκες και τις δυνατότητες των διαφορετικού επιπέδου μαθητών τους (MCTighe and Brown, 2005).
- Οι Tomlinson & Doube (2005), συμφωνούν ότι πολλοί εκπαιδευτικοί αισθάνονται ότι δεν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος για να καλύψουν οτιδήποτε άλλο στις τάξεις τους, εκτός από αυτό που περιγράφεται στο αναλυτικό πρόγραμμα.
- Επίσης, η Page (2000), δηλώνει ότι η έλλειψη γνώσης και εξειδίκευσης συχνά παρεμποδίζει τους εκπαιδευτικούς να εφαρμόσουν τη διαφοροποιημένη διδασκαλία ως διδακτική μέθοδο.

- Για την ενίσχυση των εκπαιδευτικών ως προς την εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας θεωρείται απαραίτητος ένας συνδυασμός συνεχούς προ-υπηρεσίας και ενδουπηρεσιακής κατάρτισης (Tomlinson et al.,2003).
- Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν την έλλειψη εκπαίδευσης ως ανασταλτικό παράγοντα για την επιτυχή εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας (Tomlinson et al.,2003).
- Σε έρευνα ο Affholder (2003), έδειξε ότι η εκτεταμένη χρήση των στρατηγικών διαφοροποίησης βελτίωσε την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευτικών.
- Οι συμμετέχοντες επίσης ανέφεραν ότι απαίτησαν μεγαλύτερη ευθύνη για την πρόοδο των μαθητών τους. Σύμφωνα με τον ερευνητή, η κατάλληλη χρήση των στρατηγικών διαφοροποίησης ενισχύει το κίνητρο των εκπαιδευτικών και τους ενεργοποιεί όσον αφορά τη χρησιμοποίηση άλλων μεθόδων εκτός της μετωπικής διδασκαλίας σε ολόκληρη την τάξη.

Αποτελέσματα διαφοροποιημένης σε μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες

- Η έρευνα των Andradre, Huff & Brooke (2012), έδειξε ότι η εμπλοκή των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες στη διαδικασία της μάθησης οδήγησε τα παιδιά να θέσουν προσωπικούς στόχους, να παρακολουθούν την πρόοδο τους και να αποζητούν τρόπους να καλύψουν τα μαθησιακά τους κενά. Επιπλέον μέσω της διαφοροποιημένης διδασκαλίας ενθαρρύνθηκαν να βρουν προσωπικά κίνητρα μάθησης και επιτυχίας.
- Με βάση τα παραπάνω μπορεί να υποστηριχθεί ότι η διαφοροποιημένη διδασκαλία σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες είναι εφικτή, έχει πολύ θετικά αποτελέσματα και συνιστά μια συνεχή πρόκληση για όσους εμπλέκονται στη μαθησιακή διαδικασία.

